

PLODНОСТ УВЕЗЕНИХ КРМАЧА ВЕЛИКОГ ЈОРКШИРА И НЈИХОВОГ ПОТОМСТВА У ТОКУ ДВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Milica Petrović, I. Ignjatović, D. Damjanac

Uvod

Jedna od veoma važnih karakteristika svinja je velika plodnost. Istražiavči su ranije, ali i na dalje ispituju mogućnosti poboljšanja reproduktivnih osobina svinja selekcijom unutar rase i primenom ukrštanja. Veličina legla, kao jedan od rezultata procesa razmnožavanja svinja, varira između zapata, godina, starosti krmača (Srećković i sar., 1976, Čosić, 1978, Dragičeva i sar., 1987, Nikolić i Brudza, 1989). Plodnost krmača varira i po generacijama, ali je tendencija različita (Milojićeva i Simović, 1976, Gajić i Milojićeva, 1976, Vučkovićeva i sar., 1982, Čolić i sar., 1987). Istraživanja Cunninghama i sar. (1979) pokazuju da se u toku devet generacija selekcionisanih nazimica povećao broj ovuliranih jajnih ćelija, ali ne i broj živorodene prasadi.

Proširenje selekcije na celu populaciju zahvaljujući korišćenju računara, omogućava istraživačima stvaranje hiperplodnih životinja (Bolet i sar., 1986). Rezultati navedenih ispitivanja ukazuju na kompleksnost osobina plodnosti i teškoće pri poboljšanju ovih karakteristika selekcijom.

Nazimice i nerastovi velikog jorkšira, pored ostalih, se i danas uvoze u Jugoslaviju u cilju poboljšanja proizvodnih osobina ove rase. Kvalitet uvezenih životinja je različit, kao i njihovi proizvodni rezultati i trajanje iskorišćavanja. Cilj ovoga rada je bio da se ispitaju reproduktivne osobine uvezenih krmača velikog jorkšira njihove dve generacije potomstva gajenih na istoj farmi.

Materijal i metod istraživanja

Istraživanja su prema postavljenom cilju obavljena na farmi svinja "Dolovo" - PIK "Tamiš", gdje je veliki jorkšir zastupljen sa oko 90%. Reproduktivne osobine u pet uzastupnih prašenja su ispitivane u 166 krmača, odnosno 20 majki (G₀), 95 kćeri (G₁) i 51 unuke (G₂).

Krmače majke su uvezene iz Engleske u kategoriji nazimica. Do petog prašenja pet krmača je uginulo, jedna je prinudno zaklana i tri su izlučene iz priploda. Generacija majki je prirodno parena, a njihovo potomstvo je osemenjavano semenom nerastova iste rase.

Prasilišta su stara. Laktacija prosečno traje 36 dana. Posle zalučenja krmače se drže u objektu sa ispustima sve do otkrivanja estrusa, a zatim se premeštaju u

Rad je saopšten na X. skupu svinjogojaca Jugoslavije održanom od 18. do 21.IX.1990. u Pančevu.

Dr Milica Petrović, docent, Poljoprivredni fakultet, Zemun; mr. Ignjat Ignjatović, Institut "Tamiš", Pančev; inž Dragan Damjanac, farma svinja "Dolovo".

individualne boksove i osemenjavaju. Petnaest dana posle osemenjavanja se formiraju grupe u kojima krmače ostaju i posle premeštanja u čekalište.

Istraživane su sledeće osobine: uzrast pri prvom prašenju, trajanje laktacije, period od odbijanja prasadi do oplodnje, veličina legla pri rođenju i zalučenju u pet uzastopnih prašenja.

Unutar G₀ i G₁ generacije formirana je grupa plodnijih krmača (G_{0p} i G_{1p}), koje su u prva tri prašenja prasile 10 i više živih prasadi. Ispitivan je broj životrodene prasadi plodnijih krmača u narednom prašenju, ali i njihovih kćeri u prva četiri legla.

Podaci su obradeni matematičko statističkim metodama, a značajnost variranja reproduktivnih osobina po generacijama i prašenjima je ocenjena analizom varijanse. Zbog visoke varijabilnosti perioda od zalučenja do oplodnje obavljena je logaritamska transformacija svakog podatka ($\log x$), a zatim je primenjena analiza varijanse. Koeficijent ponovljivosti ($r + SE_r$) je izračunat primenom analize višestruke klasifikacije podataka. Fenotipska povezanost nekih reproduktivnih osobina je izračunata korišćenjem korelacione analize.

Rezultati istraživanja i diskusija

Prosečan uzrast nazimica pri prvom prašenju (tab. 1) varirao je statistički visoko značajno izmedju generacija. Uvezene nazimice, odnosno generacija majki je pri prvom prašenju bila mlada u poređenju sa kćerkama i unukama.

Tab. 1. — Uzrast krmača pri prvom prašenju i trajanje perioda od zalučenja prvih pet legala do oplodnje (dani) u tri generacije

Generacija	Uzrast pri prašenju	Period zalučenje – oplodnja					Prosečno
		1.	2.	3.	4.	5.	
G ₀	$\bar{x}$ 333,60 ^a	21,76	15,76	17,50	11,14	21,64	17,49
	S 30,50	11,40	8,63	8,07	8,09	14,78	10,72
G ₁	$\bar{x}$ 393,58 ^b	22,65	14,05	17,57	19,90	19,58	18,88
	S 67,74	15,09	9,57	12,90	13,30	10,88	12,99
G ₂	$\bar{x}$ 386,92 ^b	13,05	15,34	12,64	15,62	18,11	14,68
	S 39,92	6,81	14,22	10,65	11,24	13,14	11,30
Prosečno	$\bar{x}$ 384,25	19,53	14,72	15,93	17,05	19,37	17,31
	S 59,67	13,29	11,11	11,75	12,10	12,11	12,28
F-exp	G ¹⁾ 9,25 ^{**}	2,82 ^{NS}					
	L -	3,29					

NS = P > 0,05   ** = P < 0,01,

1) G – variranja između generacija

Razlike između: a i b = P < 0,001

L – variranja između legala unutar generacija

b i b = P > 0,05

Period od zalučenja legla do uspešne oplodnje (tab. 1) je varirao pod uticajem starosti krmača ($F=3,29^{**}$), ali ne i generacija ($F=2,82^{NS}$). Trajanje ispitivanog perioda nije bilo povezano sa prethodnom laktacijom ($r = -0,041$ do $0,335$) i brojem odgajane prasadi ($r = -0,061$ do $0,344$). Izračunati koeficijenti nisu bili statistički značajni, što znači da je trajanje perioda zalučenje - oplodnja bilo pod uticajem drugih činilaca.

Broj ukupno rođene prasadi je varirao statistički visoko značajno između generacija, ali ne i prašenja po redu (tab. 2). Na variranje broja živorodene prasadi u leglu uticali su drugi nesistematski faktori ($P>0,05$).

Tab. 2. — Veličina prvih pet legala pri rođenju u tri generacije krmača

Generacija	Prašenje po redu					Prosečno	F-vrednosti	
	1.	2.	3.	4.	5.		G	L
Broj ukupno rođene prasadi								
G ₀	— x S	10,53 2,06	10,50 1,76	11,94 1,85	11,43 2,17	10,71 1,14	11,00 ^a 1,89	
G ₁	— x S	10,05 2,00	10,41 2,09	10,24 2,40	10,41 1,85	9,50 2,10	10,16 ^b 2,11	
G ₂	— x S	9,51 1,97	9,93 1,85	10,32 2,07	10,03 1,49	9,73 1,69	9,88 ^b 1,86	
Prosečno	— x S	9,94 2,01	10,27 1,98	10,51 2,28	10,43 1,83	9,78 1,91	10,19 2,03	6,06 ^{**} 1,49 ^{NS}
Broj živorodene prasadi								
G ₀	— x S	9,89 2,05	9,89 1,84	11,00 2,24	10,64 1,82	10,50 1,16	10,35 1,89	
G ₁	— x S	9,52 2,01	10,01 2,05	10,03 2,35	10,17 1,87	9,36 2,10	9,82 2,09	
G ₂	— x S	9,22 1,93	9,66 1,85	10,00 2,12	9,82 1,33	9,27 1,87	9,58 1,85	
Prosečno	— x S	9,47 1,99	9,89 1,93	10,16 2,27	10,12 1,17	9,52 1,93	9,82 2,00	3,19 ^{**} 1,30 ^{NS}

1) G – variranja između generacija,

L – variranja između legala unutar generacija,

NS = $P > 0,05$ i $** = P < 0,01$.

Razlike između: a i b = $P < 0,001$, b i b = $P > 0,05$

U generacijama kćeri i unuka je došlo do smanjenja veličine legla pri rođenju za 0,84 i 1,12 prasadi ($P<0,001$). Razlike prosečnog broja ukupno rođene prasadi između G₁ i G₂ generacije nisu bile značajne ($P>0,05$).

Prosečan broj odgajane prasadi je statistički visoko značajno verirao izmedju generacija, ali ne i legala (tab.3).

Tab. 3. – Uticaj generacije krmača i prašenja po redu na variranje broja odgajene prasadi i godišnju produktivnost (P_n)

Generacija	Broj odgajene prasadi po leglu					Prosečno	Gubici prasadi (%)	$P_n(1)$
	1.	2.	3.	4.	5.			
G_0	$\bar{x}$ S	9,10 2,10	9,56 1,69	9,65 1,90	9,29 1,33	9,43 1,16	9,40 ^a 1,68	9,18 19,93
	$\bar{x}$ S	8,41 1,91	8,99 1,75	8,69 1,56	9,02 1,47	8,43 1,85	8,70 ^b 1,74	11,41 18,61
G_1	$\bar{x}$ S	8,12 1,77	8,70 1,50	9,10 1,57	8,76 1,12	8,42 1,58	8,60 ^b 1,57	10,23 19,35
	$\bar{x}$ S	8,40 1,90	8,97 1,68	8,97 1,64	8,97 1,34	8,60 1,69	8,77 1,70	10,69 19,15
F_{exp}	G	4,81 ^{**}						
	L	1,47 ^{NS}						

1) Godišnja produktivnost krmača prema Legaultu i sar. (1975)

Razlike između: a i b = $P < 0,001$, b i b = $P > 0,05$

Uvezene krmače su odgajivale prosečno najviše prasadi po leglu, sa najmanjim gubicima. Gubici prasadi u toku dojnog perioda su bili najveći (11,41%) u G_1 generaciji. Godišnja produktivnost krmača (P_n) je varirala od 18,61 (kćeri) do 19,93 (majke) prasadi. Unuke su godišnje odgajivale više prasadi od majki, a manje nego babe, jer su imale najkraće prosečno trajanje reproduksijskog ciklusa.

Broj prasadi pri rođenju se smanjivao po generacijama, što je u saglasnosti sa rezultatima Vučkovićeve i sar. (1982), Čolića i sar. (1987), Gajića i Milojićeve (1976), ali ne i Milojićeve i Simovića (1967) i Stankovića (1976).

Rezultati koje navodi Cunningham i sar. (1979) pokazuju da je veoma teško povećati broj živorodene prasadi u leglu samo selekcijom.

Fenotipska povezanost uzrasta nazimica G_1 i G_2 generacije pri prvom prašenju i broja žive prasadi je jako slaba do slaba, pozitivna, statistički nesignifikantna do visoko značajna (tab. 4). Veličina legla pri zalučenju iz koga su odabrane kćeri G_1 i G_2 generacije, bila je slabo povezana sa njihovim brojem žive prasadi u prvom prašenju, ali su izračunati koeficijenti bili različitog predznaka.

U krmača G_1 generacije povezanost broja živorodene prasadi izmedju 1. i 5., 4. i 5. prašenja je slaba, statistički visoko značajna i značajna. Koeficijenti korelacije broja žive prasadi u 1. i 3., odnosno 1. i 5. prašenju plotkinja G_2 generacije su bili

srednje jačine i statistički visoko značajni. Slaba fenotipska povezanost iste osobine je bila u 2. i 3., ali i u 4. i 5. prašenju. Izračunati koeficijenti pokazuju da veličina prvog legla nije siguran pokazatelj plodnosti krmača u narednim prašenjima.

Tab. 4. — Koeficijenti fenotipskih korelacija (r_p) između reproduktivnih osobina

Osobina	Prašenje po redu				
	1.	2.	3.	4.	5.
Broj živorodene prasadi (1)					
1.	-	0,188	0,443 ^{xx}	-0,072	0,443 ^{**}
2.	0,141	-	0,352 ^x	-0,123	0,169
3.	0,191	0,162	-	-0,179	0,015 [*]
4.	0,107 ^{**}	0,039	0,239	-	0,345 [*]
5.	0,395 ^{**}	0,077	-0,197	0,337 [*]	-
Broj živorodene prasadi u 1. prašenju					
Uzrast pri 1. prašenju			G ₁	G ₂	
Veličina legla pri zalučenju iz koga je grlo odabранo			0,164 ^{**}	0,369 ^{**}	
			0,289 ^{**}	-0,373	

(1) Iznad dijagonale su podaci za G₂, a ispod za G₁ generaciju

* = P<0,05 i ** = P<0,01

Broj ukupno rodene prasadi u pet uzastopnih prašenja je ocjenjen većim koeficijentom ponovljivosti nego živorodene (tab. 5). Izračunate vrednosti su niske, a naročito za period zalučenje - oplodnja.

Tab. 5. — Koeficijenti ponovljivosti broja prasadi pri rođenju i perioda od zalučenja legla do oplodnje (N=580)

Parametar	Broj prasadi pri rođenju		Period zalučenje-oplodnja
	Ukupno	Žive	
r _{SE_T}	0,255 0,044	0,194 0,043	0,133 0,045

Ponovljivost broja živorodene prasadi u tri i više prašenja je varirala od 0,119 do 0,224 u istraživanjima Čosića (1978), Stranga i Kinga (1970), Stranga i Smitha (1979), Jančića i sar. (1979). Koeficijenti ponovljivosti trajanja perioda od prašenja do oplodnje, odnosno zalučenja legla do pojave estrusa varira od 0,02 do 0,28 u ispitivanjima Jančića i sar. (1980), Vidovića i Simića (1981), Petrovićeve i sar. (1988) i Fahmya i sar. (1979). Na vrednost koeficijenata uticali su genotip životinje, broj uzastopnih merenja osobine, intenzitet selekcije, metod odgajivanja, uslovi spoljne sredine i drugo.

Broj živorodene prasadi u podgrupi plodnijih krmača

Plodnije krmače G_0p i G_{1p} su oprasile u prva tri prašenja za 2,41 odnosno 2,35 živilih prasadi više (tab.6) od vršnjakinja iste generacije ($P<0,001$). Kćeri plodnijih krmača (G_0p) su oprasile prosečno za 0,74 živa praseta više sa manjom varijabilnošću osobine nego plotkinje koje potiču od manje plodnih majki (G_0). Međutim, u generaciji unuka je ustanovljena suprotna tendencija, ustvari, kćeri plodnijih majki (G_{1p}) su oprasile manje žive prasadi. Razlike prosečnih vrednosti nisu bile signifikantne ($P>0,05$).

Tab. 6. — Variranje broja živorodene prasadi u podgrupama plodnijih krmača i njihovih kćeri

Generacija	Prva tri prašenja				Naredno prašenje		
	n	$\bar{x}$	S	Razlika	$\bar{x}$	S	Razlika
G_0	38	9,53	1,90	2,41 ***	10,11	1,76	
G_{0p}	16	11,94	1,39		11,60	1,67	1,49 NS
G_1	176	9,23	1,93	2,35 ***	9,84	1,85	
G_{1p}	59	11,58	1,67		11,00	1,69	1,16 *
Majke		Kćeri					
G_{0p}	80	10,31	1,95	0,74 **	10,32	1,55	
G_0	155	9,57	2,17		10,06	2,08	0,26 NS
G_{1p}	47	9,19	2,17	-0,61 NS	9,58	1,44	
G_1	86	9,80	1,79		9,95	1,28	-0,37 NS

NS = $P>0,05$, ** = $P<0,01$ i *** = $P<0,001$

U četvrtom prašenju podgrupe plodnijih krmača su oprasile više prasadi, ali su statistički značajne razlike bile u G_1 generaciji, jer je u G_0 mali broj ispitivanih plotkinja sa većom varijabilnošću osobine. U G_2 generaciji dolazi do smanjenja razlika u broju živorodene prasadi između kćeri plodnijih (G_{1p}) i manje plodnih majki (G_1).

Rezultati ovoga rada su u saglasnosti sa istraživanjima Stankovića (1976) u kojima su kćeri odabralih boljih majki bile plodnije od vršnjakinja, ali i generacije majki. U našim istraživanjima ova tendencija nije utvrđena u G_2 generaciji. Bolet et al. (1986) govore o hiperplodnim krmačama velikog jorkšira koje su prosečno oprasile 16,5 živilih prasadi. Plodnije krmače velikog jorkšira u istraživanom zapituće biti materijal za dalja istraživanja.

Zaključak

Dobijeni rezultati u obavljenim istraživanjima omogućavaju da se izvedu sledeći zaključci:

Uzrast nazimica pri prvom prašenju, broj ukupno rodene i odgajene prasadi su statistički visoko značajno varirali između generacija krmača. Uvezene krmače

su prasile i odgajile više prasadi u pet uzastopnih prašenja u poredenu sa kćerima i unukama.

Fenotipska povezanost uzrasta pri prašenju i broja živorodene prasadi u nazimica G₁ i G₂ generacije je bila različite jačine i statističke značajnosti.

Koeficijent ponovljivosti broja ukupno rodene i živorodene prasadi u pet prašenja je bio $0,255 \pm 0,044$ i $0,194 \pm 0,043$, a trajanja perioda od zalučenja do oplodnje $0,133 \pm 0,045$.

Podgrupe plodnjih krmača G_{0p} i G_{1p} generacije su u tri prašenja oprasile prosečno 11,94 i 11,58 živih prasadi. Kćeri plodnjih majki G₀ su u tri prašenja prasile za 0,74 živa praseta više od vršnjakinja iste generacije ($P < 0,01$), što nije ustanovljeno u G₂.

Selekciju krmača treba obavljati posle svakog prašenja odnosno zalučenja legla, uzimajući u obzir više faktora za ocenu plodnosti. Proširenje informacija na populaciju upotrebom računara i korišćenjem podataka o srodnicima, omogućice pronalaženje i selekciju plodnjih krmača. Naravno, uslovi spoljne sredine treba da omoguće realizaciju veće plodnosti.

LITERATURA

- Bolet, G., Francoise, Martinat Botte, Locatelli, A., Gruand J., Terqui, M., Francoise Berthelot (1986): Components of prolificacy in hyperprolific Large White sows compared with the Meishan and Large White breeds. *Genet.Sel.Evol.*, 18, 3, 332-342.
- Cunningham, P.J., England, E.M., Young, D.L., Dwane, R. Zimmerman (1979): Selection for ovulation rate in swine: correlated response in litter size and weight. *Journal of Animal science*, 48, 3, 509-516.
- Čolić, R., Radić, M., Mihalek, A., Jakovljev, M., Vučković, V., Manojlović, Dj. (1987): Reproduktivne osobine krmača švedskog landrasa koje su završile proizvodni vek. IX skup svinjogojaca Jugoslavije, Osijek, 151-157.
- Čosić, H. (1978): Prilog poznавању reproduktivnih svojstava čistokrvnih i križanih krmača. *Agronomski glasnik*, 5-6, 905-914.
- Dragić Ljiljana, Radić, M., Teodorović, M., Mihalek, A., Jakovljev, M., Srećković Dagmara, Tatarski, V. (1987): Neke reproduktivne karakteristike plotkinja pod selekcionskom kontrolom u SAP Vojvodini za period 1980-1985.godine. IX skup svinjogojaca Jugoslavije, Osijek, 175-181.
- Fahmy, H.M., Holtman, B.W., Baker, D.R. (1979): Failure to recycle after weaning, and weaning to oestrus interval in crossbred sows. *Animal Production*, 29, 193-202.
- Gajić, I., Milojić Miroslava (1976): Neke komponente plodnosti svinja rase veliki jorkšir u toku dve generacije. *Stočarstvo*, 30, 303-310.
- Jančić, S., Crnojević, Z., Jakšić, S., Bošić, M. (1979): procjena stupnja heritabiliteta osobina svinja: nasljednost reproduktivnih osobina u velikog jorkšira. *Savremena poljoprivreda*, 27, 5-6, 197-208.

9. Jančić, S., Crnojević, Z., Jakšić, S., Zebeć, R. (1980): Procjena stupnja heritabiliteta nekih osobina svinja: nasljednost reproduktivnih osobina u švedskog landrasa. Savremena poljoprivreda, 28, 9-10, 389-398.
10. Legault, C., Aumaitre, A., Du Mesnil Du Buisson F. (1975): The improvement of sow productivity: A review of recent experiments in France. Livestock Production Science, 2, 235-246.
11. Milojić Miroslava, Simović, B. (1976): Ispitivanje plodnosti svinja u toku tri generacije majke-kćeri-unuke. Zbornik radova Poljoprivrednog fakulteta. Beograd, XV, 453, 1-10.
12. Nikolić, M., Brundza, V. (1989): proučavanje reproduktivnih sposobnosti krmača čistih rasa i meleza s posebnim osvrtom na odgajivanje prasadi. Savremena poljoprivreda, 37, 7-8, 379-387.
13. Petrović Milica, Panić, M., Jamiška, M. (1988): Dedinost a opakovatel'nost reprodukčnych vlastností prasnic. Živočišná Výroba, 33, LXI, 8, 739-746.
14. Srećković, A., Nikolić, M., Brundza, V. (1976): Uporedno ispitivanje reproduktivnih i tovnih sposobnosti svinja čistih rasa i meleza u stvaranju domaćih hibrida. Radovi Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, 137-148.
15. Stanković, M. (1976): Izučavanje mogućnosti poboljšanja reproduktivnih osobina descendentalnih generacija krmača i nerastova. Stočarstvo, 3-4, 105-111.
16. Strang, G.S., King, I.W.B. (1970): Litter productivity in Large White pigs. 2. Heritability and repeatability estimates. Animal Production, 12, 235-243.
17. Strang, G.S., Smith, C. (1979): A note on the heritability of litter traits in pigs. Animal Production, 28, 403-406.
18. Vidović, V., Simić, M. (1981): Ispitivanje reproduktivnih osobina velikog jorkšira u proizvodnim uslovima. Savremena poljoprivreda, 29, 3-4, 143-154.
19. Vučković Leposava, Milojić Miroslava, Drobnjaković, R. (1982): Neka pitanja plodnosti švedskog landrasa u toku četiri generacije. VII skup svinjogojaca Jugoslavije, Priština, 273-279.

PLODOST UVEZENIH KRMAČA VELIKOG JORKŠIRA I NJIHOVOG POTOMSTVA U TOKU DVE GENERACIJE

Sažetak

Reproduktivne osobine u pet uzastonih prašenja su ispitivane u 166 krmača, odnosno 20 majki (G_0), 95 kćeri (G_1) i 51 unuke (G_2). Krmače G_0 su uvezene iz Engleske.

Razlike uzrasta pri prvom prašenju, broja ukupno rođene i odgajane prasadi između generacija su bile statistički značajne ($P < 0,01$). Krmače G_0 generacije su oprasile i odgajile više prasadi od G_1 (kćeri) i G_2 (unuka).

Fenotipska povezanost uzrasta pri prašenju i broja živorodene prasadi u nazimica G_1 i G_2 generacije je bila različite jačine i značajnosti.

Koefficijent ponovljivosti broja ukupno rođene i živorodene prasadi u pet prašenja je bio $0,255 \pm 0,044$ i $0,194 \pm 0,043$, a trajanja perioda od zalučenja do oplodnje $0,133 \pm 0,045$.

Krmače G_{0p} i G_{1p} su bile plodnije od vršnjakinja iste generacije (G_0 i G_1), odnosno oprasile su prosečno 11,94 i 11,58 živih prasadi u prva tri prašenja. Kćeri G_{0p} i G_{1p} majki su oprasile za 0,74 živa praseta više od vršnjakinja iste generacije ($P < 0,01$). U G_2 generaciji nije ustanovljena ista tendencija.

FERTILITY OF IMPORTED LARGE WHITE SOWS AND THEIR PROGENY IN TWO GENERATIONS

Summary

The reproductive traits of 166 sows, i.e., 20 mothers (G_0), 95 daughters (G_1) and 51 granddaughters (G_2) at five consecutive farrows were investigated. The sows of G_0 were imported from England.

Differences of age at the first farrow and the total number of pigs born and weaned between generations were significant ($P < 0.01$). The sows of G₀ generation farrowed and raised more piglets than G₁ (daughters) i G₂ (granddaughters).

The phenotype correlation between the age at farrowing and the number of live born piglets of gilts G₁ i G₂ generation was of different intensity and significance.

Repeat coefficient of the total number of born piglets was $0,255 \pm 0,044$ and $0,194 \pm 0,043$, and the weaning to conception interval was $0,133 \pm 0,045$ at five farrows.

The sows of G_{0p} i G_{1p} were more fertile than the same generation females (G₀ and G₁), and they farrowed on average 11,94 i 11,58 of live piglets. The daughters of G_{0p} and G_{1p} mothers farrowed 0,74 live piglets more than the same generation females ($P < 0,01$). The same tendency in G₂ generation was not established.